

ความรู้และความพึงพอใจที่ได้จากการชมวีดิทัศน์แบบละครและแบบสารคดี
เรื่องเอตส์ของผู้มาฝากครรภ์ที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1

นาง ศิริใจ นิพนิตา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-373-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Knowledge and Satisfaction Gaining from Documentary and Drama video tape
programs on Aids of Pragnant women registered of
Health Promotion Center Region One

Mrs. Sirijai Nippita

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-373-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความรู้และความพึงพอใจที่ได้จากการชมวีดิทัศน์แบบละครและแบบสารคดี
เรื่องเอคส์ของผู้นำฝากครรภ์ที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1
โดย   นางศิริใจ นิพนิตา
ภาควิชา   โสตทัศนศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุกวี รอดโพธิ์ทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เชาวเลิศ เลิศโชติฉิน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประสัคดิ์ หอมสนธิ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถวิทย์ วัฒนากิ่ง)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

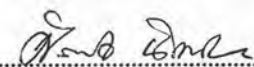

ศิริใจ นิพพิทา : ความรู้และความพึงพอใจที่ได้จากการชมวิดีโอทัศนแบบละครและแบบสารคดี เรื่องเอดส์ของผู้มาฝากครรภ์ที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1 (KNOWLEDGE AND SATISFACTION GAINING FROM DOCUMENTARY AND DRAMA VIDEO TAPE PROGRAMS ON AIDS OF PREGNANT WOMEN REGISTERED OF HEALTH PROMOTION CENTER REGION ONE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สมเชาว์ เนตรประเสริฐ, 82 หน้า. ISBN 974-632-373-3

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ และ ความพึงพอใจจากการชมวิดีโอทัศน แบบละครและแบบสารคดีเรื่องเอดส์ของผู้มาฝากครรภ์ที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรก ใช้วิธีจับคู่ให้แต่ละคู่มีคุณสมบัติเหมือนกัน คือ อายุเท่ากัน หรือต่างกันไม่เกิน 2 ปี อายุครรภ์เท่ากันหรือต่างกันไม่เกิน 2 สัปดาห์ ระดับการศึกษาเท่ากัน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 30 คู่ เข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ชมวิดีโอทัศนแบบละคร และกลุ่มที่ 2 ชมวิดีโอทัศนแบบสารคดี ใช้วิธีการทดลองแบบ Quasi-Experimental Design ด้วยวิธี Two group Pretest Posttest Design ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. กลุ่มที่ชมวิดีโอทัศนแบบละครและแบบสารคดี มีคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนไม่แตกต่างกัน
2. หญิงมีครรภ์มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอด้านเนื้อเรื่องในระดับมาก
3. หญิงมีครรภ์อายุ 26-34 ปี ที่ชมวิดีโอทัศนแบบสารคดีมีความพึงพอใจต่อความชัดเจนของเนื้อเรื่องมากกว่ากลุ่มที่ชมวิดีโอทัศนแบบละคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. หญิงมีครรภ์ที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษามีความพึงพอใจต่อความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงมากกว่าหญิงมีครรภ์ที่จบระดับชั้นประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05.

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C543043 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORDS : KNOWLEDGE / SATISFACTION / DOCUMENTARY AND DRAMA VIDEO TAPE

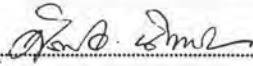
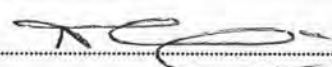
SIRIJAI NIPPITA : KNOWLEDGE AND SATISFACTION GAINING FROM DOCUMENTARY AND DRAMA VIDEO TAPE PROGRAMS ON AIDS OF PREGNANT WOMAN REGISTERED AT HEALTH PROMOTION CENTER REGION ONE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SOMCHAW NETPRASERT, 82 pp. ISBN 974-632-373-3

The purpose of this research were to examine the knowledge and the satisfaction of pregnant women gained from watching documentary and drama video tape programs on AIDS. The pregnant women who came for antenatal care for the first time at Health Promotion Center Region one participated in the study. Sixty of them were matched pair by age, pragnancy period and educational level. Thirty subjects were randomly assigned to watched documentary video tape program and another thirty watched drama video tape program. A quasi-expermental design was used to determine statistical significance differences of pregnant woman's knowledge and satisfaction. The data were analyzed using mean, standard deviation and t-test.

The findings of the study revealed that :

1. There was no statistical significant difference between pretest and posttest scores of the two groups.
2. The pregnant women highly satisfied with the content of video tape program on AIDS.
3. Women aged 26-30 who watched documentary video tape program highly satisfied with clarity of content than those who watched drama video tape program at the 0.05 level of significance.
4. The pregnant women with Mathayom sukxa level highly satisfied with implementation of the content to real lives than those with Prathom sukxa level at 0.05 level of significance.

ภาควิชา..... โสศทัศน์ศึกษา
สาขาวิชา..... โสศทัศน์ศึกษา
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ สัมเชาว์ เนตรประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็น ต่างๆแก่ผู้วิจัยตลอดมา ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง หัวหน้าภาควิชาโสตทัศนศึกษา ได้กรุณาสละ เวลาเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง ดร.เชาวเลิศ เลิศวัลโลฬาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท กรรมการ วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่างๆ เป็นผลให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุพร เกิดสว่าง ที่อนุเคราะห์อนุญาต ให้ใช้ทัศนแก่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษา เป็นผลทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี นอกจากนี้ผู้วิจัย ขอขอบคุณ พยาบาลทุกท่านที่แผนกฝากครรภ์ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1 บางเขน กรุงเทพฯ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ศิริใจ นิพิทา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
	คำถามการวิจัย.....	8
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2	ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3	วิธีดำเนินการวิจัย	40
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
	วิธีดำเนินการทดลอง	46
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
	รายการอ้างอิง.....	68
	ภาคผนวก.....	74
	ประวัติผู้วิจัย.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	48
2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุครุภักดิ์.....	49
3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	50
4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่า t ด้านความรู้ของกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลอง.....	51
5	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มรูปแบบละครกับรูปแบบสารคดี	52
6	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มรูปแบบละครกับรูปแบบสารคดี ของกลุ่มอายุ 18-25 ปี.....	53
7	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มรูปแบบละครกับรูปแบบสารคดี ของกลุ่มอายุ 26-34 ปี.....	54
8	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มรูปแบบละครกับรูปแบบสารคดี ของกลุ่มประถมศึกษา.....	55
9	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มรูปแบบละครกับรูปแบบสารคดี ของกลุ่มมัธยมศึกษา.....	56
10	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มรูปแบบละครกับรูปแบบสารคดี ของกลุ่มอุดมศึกษาหรือมากกว่า.....	57
11	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างกลุ่มอายุของรูปแบบการนำ เสนอด้านเนื้อเรื่อง.....	58
12	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากการเปรียบเทียบความ พึงพอใจ รูปแบบการนำเสนอด้านเนื้อเรื่อง ระหว่างกลุ่มประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษาหรือมากกว่า.....	59
13	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อความ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีซีเฟเฟ	60

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แบบจำลองกระบวนการสื่อสาร	17
2	กรวยประสบการณ์ (Cone of experience)	19
3	แบบจำลองการใช้สื่อเพื่อสนองความพึงพอใจ	37